
FYSIIKAN TUTKIMUSLAITOKSEN JOHTOKUNNAN KOKOUS 3/16

PÖYTÄKIRJA

AIKA: Keskiviikko 23.11.2016 klo 11.30 – 13.25
PAIKKA: HIPin kokoushuone (A311), Gustaf Hällströmin katu 2, 3. kerros

JÄSENET

prof. Mikko Alava (AY)
prof. Kari J. Eskola (JY)
~~vararehtori Jari Hämäläinen (LTY)~~
~~prof. Rauno Julin (JY)~~
prof. Hannu Koskinen (HY)
~~vararehtori Tuija Pulkkinen (AY)~~
prof. Mikko Ritala (HY)
~~vararehtori Ulla Ruotsalainen (TTY)~~
dekaani Jouko Väänänen (HY)
yo.leht. Kenneth Österberg (*ei läsnä kohdissa 7, 9-10*)

VARAJÄSENET

~~prof. Adam Foster (AY)~~
~~prof. Jukka Maalampi (JY)~~
prof. Tuure Tuuva (LTY)
~~vararehtori Kaisa Miettinen (JY)~~
~~prof. Katri Huitu (HY)~~
prof. Harri Lipsanen (AY)
~~prof. Antti Kupiainen (HY)~~
~~dekaani Martti Kauranen (TTY)~~
~~varadekaani Kai Nordlund (HY)~~
~~yo.leht. Hannu Kurki-Suonio~~

PUHEENJOHTAJA: dekaani Jouko Väänänen
ESITTELIJÄ: johtaja Paula Eerola
ASiantuntija: varajohtaja, tutkimuskoordinaattori Antti Väihkönen
SIHTEERI: hallintopäällikkö Tuulikki Laurila

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Helsingin yliopiston johtosäännön (15.4.2015) 17 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 11.30 ja totesi sen päätösvaltaiseksi.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

3. Johtokunnan kokouksen 2/16 (2.9.2016) pöytäkirjan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään johtokunnan kokouksen 2/16 pöytäkirja (*liite 1*).

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

4. Ilmoitusasioita

- a. Luettelo johtajan tekemistä päätöksistä (liite 2)*
- b. Fysiikan tutkimuslaitoksen valmisteluryhmän kokouksen 3/16 (11.11.2016) muistio (liite 3)*
- c. Fysiikan tutkimuslaitoksen yt-kokouksen (5.10.2016) pöytäkirja (liite 4)*
- d. Fysiikan tutkimuslaitoksen toimeenpanosuunnitelma vuodelle 2017 (liite 5)*
- e. Fysiikan tutkimuslaitoksen ja CERN:in välinen MoU: ISOLDE-laitteiston hyödyntäminen ja päivitys (liite 6).*

5. Erillisten laitosten asema Helsingin yliopistossa 1.1.2018 alkaen

Helsingin yliopiston hallitus päätti 19.10.2016 kokouksessaan, että tiedekuntien ainelaitosten ja eräiden muiden yksiköiden asema taloudellisesti itsenäisinä yksikköinä päättyy vuoden 2017 lopussa. Hallitus päätti myös, että yliopiston erillisten laitosten asema ja rakenne osana yliopiston toimintarakennetta selvitetään vuoden 2017 aikana. Helsingin yliopiston toimintarakennetta selvittäneen työryhmän loppuraportin (9.9.2016) mukaan Fysiikan tutkimuslaitos säilyisi myös vuodesta 2018 alkaen tulosvastuullisena yksikkönä.

Esitys: Johtokunta keskustelelee kannanotosta Fysiikan tutkimuslaitoksen asemaan 1.1.2018 alkaen.

Päätös: Johtokunnan mukaan on kansainvälisen ja kansallisen yhteistyön kannalta tärkeää, että Fysiikan tutkimuslaitos on jatkossakin tulosvastuullinen yksikkö, ja että laitoksen englanninkielinen nimi pysyy ennallaan (Helsinki Institute of Physics).

6. Tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelma vuodelle 2017

Johtaja esittelee Fysiikan tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelman vuodelle 2017 (*liite 7*).

Esitys: Johtokunta hyväksyy tutkimussuunnitelman.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

7. Tutkimuslaitoksen talousarvio vuodelle 2017

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön (4.10.2015) 4 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on tehdä päätökset tutkimuslaitokselle osoitetun rahoituksen suuntaamisesta tutkimusohjelmiin.

Johtaja esittelee budjettiesityksen vuodelle 2017 (*liite 8*). Erona aiempiin vuosiin, tilakustannukset ovat budjetissa 2017 kokonaisuudessaan yleisissä menoissa, eikä niitä ole enää jyvitetty ohjelmille.

Fysiikan tutkimuslaitoksen jäsenyliopistojen välillä käytiin 5.10.2016 neuvottelu, jossa sovittiin jäsenyliopistojen rahoitusosuuksien pysymisestä vuonna 2017 vuoden 2016 tasolla. Vuosien 2018 – 2020 rahoitusosuuksista on tarkoitus sopia keväällä 2017.

Esitys: Johtokunta päättää perusrahoituksen jaosta seuraavasti:

Teoriaohjelma	524 000 €
CMS-ohjelma	1 126 000 €
Ydinaineen ohjelma	592 000 €
Teknologiaohjelma	395 000 €
Yleiset menot	1 239 000 €
Muut menot	
Education and open data	55 000 €
Cloud	110 000 €
Planck-Euclid	60 000 €
Ilmainenlaboratorio	260 000 €
Yhteensä	4 361 000€

Myöhemmin saatavat rahoitusosuudet lisätään yleisiin menoihin.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

8. Ilmaisinelaboratorion aseman vakinaistaminen

Kumpulan kampuksen Physicumissa toimiva ilmaisinelaboratorio on Fysiikan tutkimuslaitoksen ja fysiikan laitoksen yhteinen laboratorio, jonka henkilökunta on pysyvissä työsuhteissa Fysiikan tutkimuslaitokseen. Tutkimuslaitoksen johtokunta päätti kokouksessaan 2/13 muuttaa ilmaisinelaboratorion yhden ohjelman alaisesta projektista koko laitosta palvelevaksi, tutkimuslaitoksen johtajan alaiseksi projektiksi. Samassa yhteydessä laboratorion henkilöresurssit keskitettiin, ja johtokunta kiinnitti projektipäälliköksi dos. Eija Tuomisen ajalle 1.1.2014 – 31.12.2016. Johtokunta 2/16 päätti tutkimuslaitoksen projektirakenteesta 1.1.2017 alkaen, ml. ilmaisinelaboratorio-projektin jatkamisesta kolmen vuoden määräajaksi. Ilmaisinelaboratorio on kuitenkin tutkimuslaitoksen pysyvä toiminto, jonka tarkoituksena on tukea tutkimuslaitoksessa tehtävää tutkimusta ja opetusta. Määräaikaisuuteen perustuva projektirakenne ei vastaa ilmaisinelaboratorion tosiasiallista asemaa ja luonnetta. Ilmaisuelaboratorion ohjausryhmä tuki kokouksessaan 14.11.2016 laboratorion aseman vakinaistamista. Ohjausryhmä katsoo ilmaisinelaboratorion vakinaistamisen lisäävän kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia. Ohjausryhmä kiinnittää myös huomiota ilmaisinelaboratorion arviointimenettelyn tärkeyteen. (*Liite 9*).

Esitys: Ilmaisinelaboratorion projektiperustaisuudesta luovutaan, ja ilmaisinelaboratorio muutetaan Fysiikan tutkimuslaitoksen pysyväksi tukitoiminnoksi 1.1.2017 lukien. Ilmaisuelaboratoriota johtaa dos. Eija Tuominen (*liite 10*). Laboratoriolla on käyttäjiä edustava ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana toimii tutkimuslaitoksen johtaja.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

9. Projektipäälliköiden nimeäminen

Johtokunta päätti kokouksessaan 2/16 tutkimuslaitoksen projektirakenteesta 1.1.2017 lukien.

Esitys: Johtokunta nimeää projektipäälliköt kaudelle 1.1.2017 – 31.12.2019 seuraavasti (*liite 11*):

Teoriaohjelma

- Suurenergiafänomenologia-projekti: Aleksi Vuorinen
- QCD-teoria: Tuomas Lappi

- Kosmologia: Syksy Räsänen
- Magneettisten rajapintojen dynamiikka: Lasse Laurson
- Ydinrakenne: Markus Kortelainen

CMS-ohjelma

- Tier-2 laskenta: Tomas Lindén
- TOTEM: Kenneth Österberg

Teknologiaohjelma

- Radiation metrology for applications: Teemu Siiskonen

Ydinaineen ohjelma

- ALICE: Jan Rak
- FAIR: Tuomas Grahn

Ohjelmien ulkopuoliset projektit

- Education and open data: Katri Lassila-Perini
- CLOUD: Markku Kulmala
- PLANCK-EUCLID: Hannu Kurki-Suonio

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

10. Tutkimuslaitoksen ohjelma- ja projektinjohtamisen palkkiokäytäntö

Johtokunta päätti kokouksessaan 3/15 pyytää professori Paula Eerolan strategiatyöryhmää selvittämään Fysiikan tutkimuslaitoksen projektinjohtamispalkkiokäytäntöä. Strategia-ryhmään kuuluvat Eerolan lisäksi professori Mikko Alava (Aalto-yliopisto), professori Ari Jokinen (JY), professori Saku Mäkinen (TTY), professori Kai Nordlund (HY) ja professori Tuure Tuuva (LTY). Paula Eerolan laatima strategiarhman selvitys on esityslistan liitteenä (*liite 12*).

Helsingin yliopistossa hallintotehtävapalkkioita voidaan esittää vastuullista hallintotehtävää hoitavalle henkilölle. Yliopiston henkilöstöjohtaja tekee hallintotehtävapalkkioista kulloinkin erillisen työnantajapäätöksen.

Esitys: Fysiikan tutkimuslaitoksen tutkimusohjelmien johtajille ja projektipäälliköille voidaan maksaa määräajaksi palkkio, jonka suuruus ohjelmajohtajalle on enintään 600 euroa / kk ja projektipäällikölle enintään 400 euroa / kk. Ohjelmajohtajan ja projektipäällikön palkkio voidaan maksaa opetus- ja tutkimushenkilöstöön kuuluvalla henkilölle, jonka palvelussuhde on muuhun yksikköön kuin Fysiikan tutkimuslaitokseen, eikä ohjelman tai projektin johtaminen sisälly hänen työsuunnitelmaansa. Jos työntekijän palvelussuhde on Fysiikan tutkimuslaitokseen, voidaan palkkio maksaa vain poikkeuksellisesti, esim. jos työntekijä kuuluu muuhun henkilöstöön, eikä ohjelman tai projektin johtaminen kuulu hänen tehtäväkuvaukseensa. Palkkiota voidaan maksaa ohjelma- tai projektikauden ajaksi. Projektin laajuus vaikuttaa palkkion suuruuteen. Tutkimuslaitoksen johtaja tekee ohjelmajohtajan ja projektipäällikön määräaikaisista hallintotehtävapalkkioista esitykset yliopiston henkilöstöjohtajalle.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

11. Lausunto tutkijanuramallin kolmannen portaan tehtävän täyttämisestä

Helsingin yliopiston rehtorin päätöksen (100/2016) mukaan erillisen laitoksen johtajan tulee ennen päätöksen tekemistä opetus- ja tutkimushenkilöstön neliportaisen mallin kolmannelle portaalle sijoittuvan tehtävän täyttämistä vähintään kolmen vuoden ajaksi saada johtokunnan lausunto asiasta.

Helsingin yliopistossa on kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön osalta käytössä myös rekrytointilupamenettely. Rekrytointipäätöksen tekeminen edellyttää siten rekrytointiluvan saamista.

Tutkijatohtori Jonathan Duplissy on työskennellyt CLOUD-projektissa 1.2.2011 alkaen, ensin apurahalla ja 1.5.2014 lähtien työsuhteessa. Hän on väitellyt vuonna 2009. (*Liite 13*).

Esitys: Johtokunta puoltaa Jonathan Duplissyn ottamista työsuhteeseen CLOUD-projektiin ajalle 1.1.2017 – 31.12.2019 nimikkeellä vanhempi tutkija.

Päätös: Päätettiin esityksen mukaan.

12. Teknologiaohjelma 1.1.2018 alkaen

Teknologiaohjelman projektit Kiihdytinteknologia, Green Big Data ja Business Incubation Centre päättyvät 31.12.2017. Myös ohjelmajohtaja Saku Mäkisen kausi päättyy 31.12.2017.

Esitys: Johtokunta keskustelee teknologiaohjelman jatkosta 1.1.2018 alkaen.

Päätös: Johtokunta keskusteli teknologiaohjelman jatkosta. Asiaan palataan kevään johtokunnan kokouksessa.

13. Muut asiat

- *HIP:in infrastruktuurisuunnitelma (1 vuosi, 5 vuotta, 10 vuotta)*
- *STUK:in jäsenyys*

14. Johtokunnan seuraava kokous

Johtokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 29.3.2017 klo 14.00 – 16.00 tai perjantaina 31.3.2017 klo 12.30 – 14.30. (Pöytäkirjan allekirjoittamishetkellä kokouksen ajankohdaksi on varmistunut keskiviikko 29.3.2017 klo 14.00 – 16.00.)

15. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.25.

Helsingissä 12. joulukuuta 2016

Jouko Väänänen, puheenjohtaja

Tuulikki Laurila, sihteeri